

DÉLVIDÉKI LAPOK

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hetenként kétszer, csütörtökön és vasárnapon.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szidon József könyvnyomdája, Lugos (Vértes-palota).

Felelős szerkesztők:

Dr. Haus József és Dr. Fränkl Béla.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Előfizetési árak

házhoz küldve vagy bérmentes postai szétküldéssel:
Egész évre . . . 16 kor. | Negyedévre . . . 4 kor.
Félévre . . . 8 " | Egyes szám ára 16 fillér.

Magyar Kaszinó.

Társadalmunk beteg s ütőerére, a Magyar kell Kaszinó szívére tapintva haldoklást, pusztulást konstatálnunk. Szervezete szétmállott, varázseréje semmivé lett, népszerűsége aláhanyatlott. Alapítói mintha egytől egyig elhaltak volna; barátai elhidegültek; új hívei ninesenek. Alig van Lugoson intézmény, mely szomorubb állapotban sínylődne, mely életfeltételekben szegényebb volna.

Csak neve van, pusztá neve. Nimbusa, jelentősége semmi. Életjelt sohasem ad magáról; belőle semmi eszme, semmi mozgalom ki nem indul; sem politikai sem szociális értéke, tekintélye.

A ki tagjai közé lép, csakhamar kedvetlenül fordul el tőle, mert a magány is termékenyítőbb hatással van lelkére, gondolataira; az a sívár kép, mely eléje tárul, legkedvesebb ábrándjaitól fosztja meg; nemzeti önértéket lelohasztja; alkotási erejét, vágyait eleséggeszti. Egyszerre megérzi, hogy itt a »semmi« veszi körül. A szellemi és anyagi haladás teljes hiánya sehol sem elrémítőbb mint ott, a hol az ember lelket pezsgő életet, élénkebben lüktető vérkeringést, hazafias munkálkodást, eszmei tartalmat keres.

A kik e nyüzsgő-pezső életnek elemeivé válhatnak, sörös asztaloknál, kávéházak füstös-dohos levegőjében keresik a napi munka után szórakozásukat vagy indifferensül huzódnak vissza a kötelesség teljesítése elől.

A magyar intelligencia másik része új ottont teremt, mert a Kaszinó szellemtelen szelleme közönyével, tehetetlen göggyével erre kényszeríti.

Hogyan nézhetjük tovább Széchenyi eszméjének ez elzúllását? Hogy képes lelkiismeretünk a lugosi társadalom e hamupipókéjének hervadozását elviselni? Várunk még tovább is, addig, míg az utolsó kártyás is ott hagyja és kongó üresség hirdeti, hogy itt a magyar társadalom kihalt?

Szomoru tépelődéseink közé új áram szelleme érint. A legvégsőre kelle jutnia legszebb intézményünknek, hogy optimistáink a kibontakozás utjait keressék. Eltalálták végre az egyedül helyes csapást, melyen megindulva új életre serkenthetjük az alélt mostohát.

Főispánunk felé fordul a közbizalom, a várakozás; az ő rokonszenves, tette buzgó egyénisége az, mely fordulót jelezhet a Kaszinó történetében. Ha szeretetreméltóságát latba veti, ha a kaszinói élet központjává lesz, erős a reményünk, hogy ott újra fellendül az élet, hogy

melegség, fény, egészséges áramlatok fogják átjárni a magyar társadalom e féltett tüzhelyét.

De ha tőle sokat, mindent várunk, ha reménytől lelkesedő szemünk benne keresi és látja társadalmi szervezetünk új életre pezsdülésének alapfeltételét, ez nem annyit jelent, hogy nála már megálhatunk.

Ha felteszi e munkára összes képességét, szeretetét, lelkesedését, azért ő magában még mindig csak kiváló faktorrá, a legkiválóbb faktorrá válik, de munkája igaz érvényre csak úgy emelkedhetik, ha az egész magyar intelligencia, — faj, rang és gondolatkülönbség nélkül —, köréje csoportosul, ha, a mint e lapok már egyszer rámutattak, teljes, feltétlen együlés áll be a magyar társadalomban, ha minden egyes tagja hazafiúi kötelességének ismeri, becsületbeli ügyének tekinti főispánunk nemes törekvésekkel áthatott működésének igaz szívből fakadó támogatását.

Utopiának látszik e vágyunk, de a komoly kísérlet elől meghátrálnunk nem szabad. A komoly szándék már maga is nagy eredmény.

Melyek a komoly szándék megnyilvánulásai?

Legelőbb is a vezetés ne legyen egyoldalú, kicsinyes érdekektől sugalt, kaszt és hivatalköröktől korlátolt. Mellékes szempontok ne domináljanak, sem a vidékies gög, sem a minden csekélységen való elkedvetlenedés ne vezessen bennünket.

Az egyedül való tekintély az eszme legyen. Ez parancsoljon, ez döntsön minden egyéb felett. A benső egyesülés lebegjen társadalmunk összes elemeinek szeme előtt. Kifelé egyöntetűség, erő, benn rokonszenves, lelkes élet legyen jelszavunk. Egységes, méltóságos egyéniség maga a Kaszinó s tagjai ennek a nagy, erős, egészséges szervezetnek csakis a részei, tényezői, a fejtől a legkisebbig.

A Kaszinó életének minden egyes nyilvánulásában tömören, egységesen, impozánsan kell, hogy fellépjen, hogy súlyát, komolyságát mindenütt érezzék.

Hogy a magyar társadalomnak tekintélye benne nyerjen kifejezést, meg kell nyernie azokat az elemeket is, a melyeket kedvetlenség, hitványságok, félreértett személykultusz, helytelen ügybuzgóság, hamis bálványok túltengése a Kaszinó kebléből kiűzött s immár éveken át távol tart.

Nagygyűlést kellene tann egybehívni, minden egyesület és társasági töredék bevonásával, a hol mindenki óhaját, véleményét elmondaná, a melynek alapján azután a Kaszinó újra szervez-

kednék, minden különállásnak, minden bomlásnak elejét véve.

Az így megalakult új kaszinói életnek egyenlőség alapján lehet csak virágoznia. A ki belép, rangját, korát, hiúságát künn hagyja. Itt tisztán és egyedül a Kaszinó tagja, annak felvirágzása az egyedüli célja. Ennek érdekében klikknek, egyéni viszketegnek el kell némulnia. Itt is főispánunk adja a szép példát. Nem akar egyéb lenni és egyébnek látszani, mint elsőnek az egyenlők között. Ezért vállal tisztséget, munkát. Nem fölötte állani, de benne működni, ez az ő célja, ez legyen minden egyes tagé is.

És még egyet.

Ne hivatal és tisztségvágy, hanem a hivatottság vezéreljen a választásoknál; a ki tisztséget vállal, teljesítse is a vele járó kötelességeket. Ne féltékenység és egyéni vagy testületi hiúság adassa le velünk szavazatunkat, hanem az eszme komoly átértése, átérzése. Csak egyszer emelkedjünk felül önmagunkon, most, a végső kísérlet alkalmával, mikor döntésünk oly égetően fontos, mikor a lenni vagy nem lenni kérdésével állunk szemben.

Ha a szervezkedés sikerül, ügyünk nyerve. Ha az ügyet továbbra is kockáztatjuk, nincs többé segítség.

A Kaszinó új programját nem tőlünk várja a nagyközönség. De fenntartjuk magunknak, hogy buzgó figyelemmel kísérjük s hogy esetleges hiányaira vagy hibáira figyelmeztessünk. Egyelőre meleg bizalommal nézzük, hogy Kaszinónk élére főispánunk lép, a ki már többször megmutatta, hogy maga köré képes gyűjteni a lugosi intelligens társadalmat s a kinek buzgó, nemes, kitartó munkásságát a biztos siker meggyőződésével már előre is a legteljesebben üdvözljük. Sd.

A kiegyezés vámpolitikája.

Szell és Körber, a magyar és osztrák miniszterelnökök, az elkészített kiegyezéseket a parlamentek elé terjesztették, hogy azoknak törvényre emelését keresztyülvihessék. Hogy az osztrák parlament ez alkalommal miféle ellentállást fejt ki, illetőleg, hogy odaát majd milyen módon tárgyalják a nagyfontosságú szerződést, erre nézve bajos dolog nyilatkozni. A bécsi parlament összegabalyodott pártjai egyszerűen lehetetlenné tesznek ily irányú kombinációkat. De annál kevésbé kétséges a kiegyezési törvénynek sorsa Magyarországon. Annyi bizonyos, hogy a függetlenségi párt, talán egy-két héten át,

Bútor, varrógép, pénzszekrény, kerékpár főraktára, Podwinetz Izidor, Lugos, főtér.

nagy közjogi viták és a kormány ellen intézett erős támadások által nagyszerű ellentállást fog kifejtteni, mely ellentállásnak azonban — könnyen megeshetik — újból csak az lesz a vége, hogy a párt vezére kifejtve a párt »elvi« álláspontját és kijelentve, hogy a párt a törvényjavaslat ellen fog szavazni, Széll Kálmán kiváló tehetségét dícsorítva, fejezi majd be ezt az emlékezetes parlamenti campagnet. És hogy a kormánypárt közgazdaságilag képzett vagy nem képzett tagjai miket fognak szónokolni, arra kár lesz sok nyomdafestéket pazarolni, mert ezen beszédek magvát épenességgel nem képezhetik valami kritikai tanulmányok, hanem a program főpontjait ilyen beszédeknek, mint a legfontosabb mozzanat, mindig csakis az szerepelhet, hogy Széll Kálmánt, az egyedül üdvözített, mennyire és milyen hatalmasan kell megélnézni. Ezek — vegyük a dolgokat komolyan — mindenestre nagyon fontos momentumok. Sajnosak azért, mert parlamentünk a legfontosabb és az ország érdekeit igen közelről érdeklő kérdésekkel szakszerűen egyáltalában nem foglalkozik, hanem törvényhozóink rendszerint tulságosan el vannak foglalva vagy közjogi vitákkal vagy botrányokkal. Egy teljes tárcza letárgyalása, száz és több millió koronát kitevő budget megszavazását egy pár óra alatt intézik el, de viszont ha valami horvát zászló affaire-ről, vagy a »Gotterhalte«-ről van szó, tíz-tizenöt ülésen a leghevesebb viták egész áradatát neki eresztik a kormánynak, mintha legalább egy egész vármegye földműves népének boldogulása forogna kockán. No de hát ezen mit sem változtathatunk és tovább ezzel nem is kívánunk törődni.

Lássunk tehát a mi dolgaink után. Nekünk, a mostani nagy gazdasági átalakulások idejében, kötelességünk olvasó közönségünket a napirenden levő kérdésekről tájékoztatni és ép azért hozzá-

látunk a mostani legfontosabb kérdésnek, a jövő vámpolitikájának kritikai megbeszéléséhez.

Megkaptuk tehát — a kiegyezés által — a felemelt agrár- és iparvámokat! Hogy teljesüljön az O. M. G. E. ágilis vezéreinek kívánsága, a mezőgazdasági vámkat fel kellett emelni, a minek azután az lett a következménye, hogy Ausztriának adandó ellenszolgáltatásként, felemelték az iparvámokat is. Vagyis az osztrákok engedélyezték nekünk a magas agrár- s mi viszont megadtuk nekik a felemelt iparvámokat. Rögtön felmerül a kérdés, hogy a két szerződő fél közül ki volt az, a ki többet adott, mint a mennyit ennek ellenében a másiktól kapott? Azt hisszük, nem okoz túl nagy fáradságot annak beigazolása, hogy ennél az alkunál csakis mi huztuk a rövidebbet.

Kormányunk, az O. M. G. E. utasításához híven, azért fáradozott, hogy nekünk magasabb gabonavámokat szerezzen, vagyis, hogy ezentul nagyobb jutalmat biztosítson a mezőgazdasági munkának. Erre az osztrákok mással nem felelhetek, mint azzal, ha mi az ő gyári munkásainak megdrágítjuk a kenyereket, akkor tessék nekik jobb keresetet nyújtani, tessék az osztrák iparnak Magyarországon erősebb monopoliumot biztosítani, hogy azután az a még erősebben fellendülő osztrák ipar jobban is fizethesse a drágább kosztot élő munkásait. Vizsgáljuk immár a kérdéseket közelebbről is.

Annyi bizonyos, hogy ha az iparvámok drágábbak, akkor — példaként véve — azt a hatvan millió korona értékű németországi iparezikket, melyet évente hazánkba behozunk, ezentul nagyobb részt nem Németországtól, hanem, a német behozatal megnehezítése folytán, Ausztriától fogunk megvásárolni. És tekintve az erős iparvédvámokat, Ausztria ily módon nálunk nemcsak több vevőt talál majd gyártmányai számára, hanem azokat, a

német verseny eltávolítása folytán, hazánkban drágábban is fogja eladhatni. Ausztria előnye tehát kétségtelen.

Lássuk most már, hogy hol vannak azok az előnyök, a melyet mi kaptunk.

Köztudomású dolog, hogy Magyarország, átlagban véve — mezőgazdasági cikkekben — többet termel, mint a mennyit a közös vámterület képes elfogyasztani. Ennek következtében vagy mezőgazdasági nyerstermékben, vagy feldolgozott gyártmányokban, illetőleg állati termékekben, többé-kevésbé kivitelünk van a vámkülföldre is. Ebből következik, hogy hazánk mezőgazdasági cikkekben kivitelre szorul és nem behozatalra, a mit különben eléggé bizonyítanak a statisztikai számok is.

Magyarország gabonatermelése (buza, rozs, árpa, zab és tengeri) évenként átlag 110 millió métermázsát tesz ki. Átlagos évi behozatalunk az összes gabonafajokból alig 1¼ millió métermázsára rug, vagyis egyetlen egy százalékkal jön be az a sokat hangoztatott idegen gabona, mely az O. M. G. E. magas színvonalu politikusai szerint nálunk állandóan rontja az árakat. Nagyon kevés divináció kell ahhoz, hogy egyetlen egy százalék behozatal, tehát a rendelkezésre álló mennyiségnek ily csekélységgel való nagyobbdása árdevalvációt tényleg nem igen tud előidézni. Tehát mire valók ezek a magas védvámok egy exportállamban?

Tekintsük a védvámoknak nagyhangzú kérdését csak kissé közelebbről.

Hogy a védvámok tulajdonképeni értékéről, illetőleg kihatásáról bírálatot mondhatunk, első sorban tisztában kell lennünk azzal, hogy mikor és hol érvényesülnek nálunk a védvámok egyáltalában.

Az utóbbi évek erre sok tapasztalatot nyújtottak és ezekből — mint kiváló mozzanatok — a következőket emelhetjük ki.

— Jaj édesem, ha mindenki így gondolkodnék a házasságról, mi lenne akkor a világból! Hátha — amire ugyan alig tartom képesnek a te hideg szívedet — egyszer mégis megszeretsz valakit, ha vágyasz majd szeretetre, gyöngédségre, olyanra, a mely más mint az anyádé, bizalomra, megértésre, a mely más, mint a mit a tesvéreid nyújthatnak neked! —

— Az más. Ha találod valakit, a ki azt az érzést kelti föl bennem: ezzel szeretném együtt átélni az életet, hidd el Bertus néni, én magam kérem majd meg: ugyan édes barátom, nem lenne szives engem feleségül venni? Persze csak úgy, ha biztos leszek benne, hogy nem kapok kosarat. Hanem addig is nagyon kérlek, ha szereted egy kicsit a te rossz hugodat, ne kinozd többet Faragó stb. urakkal.

Felugrott és gyöngéd szeretettel esőkolgatta nénye kezét.

— Eredj, eredj; önféjű gyerek vagy, a ki a világon senkire se hallgat, csak a saját makacs fejeeskéjére. Pedig ha neked Faragó sem tetszik, akkor igazán nem tudom, hol találsz férfit, a ki elég méltó lesz hozzád. Ha meg nem jön az eszed, akkor megérem, hogy még vén leány lesz belőled. —

Az utolsó szavakat olyan őszinte kétségbeeséssel mondta, hogy Emma önkénytelenül felkaczagott.

— Hát aztán nénikém? Hiszen az sem a legrosszabb sors. Mindenesetre jobb elég edett vén leánynak lenni, mint boldogtalan asszonynak.

T Á R C Z A.

Sikerült.

— Bizony édes Emma hugom, hiába protestálsz, a leány sorsa mégis csak az, hogy férjhez menjen s a nő igazi munkaköre csakis a ház s a család lehet. A diplomád igen jó szolgálattokat tett már eddig is s nagyon helyes, ha egy leány, pláne szegény leány inkább dolgozik, semhogy kénytelen legyen férjhez menni bárkihez. Hanem most már, — négy évi működés után — itt az ideje, hogy nyugalomba helyezd, összes ugynevezett elveiddel együtt és minden gondolkodás nélkül elfogadd Faragó ügyvéd ajánlatát. Szeretném tudni, mi kifogásod lehet ellene. Komoly intelligens férfi, alig harminczöt éves, pompás irodája, meglehetősen vagyon van s a mi a fő, nagyon szeret; minden kívánságodat teljesítené, a tenyerén hordana, gazdag, előkelő asszonyá tenne. —

A fiatal leány, a kihez idősebb rokona emez épületes szavakat intézte, világos pongyolájában félig ült, félig feküdt a pamlagon s látszólag olvasásba volt merülve csak, a figyelmes szemlélő vehette észre, hogy a gondolatai egészen másfelé járnak. Nénje szavaira egy ásitást nyomott el könyve mögött és karakterisztikus szép fejét esóválva, alig palástolt türelmetlenséggel felelt.

— De édes Berta néni, ha nekem csak sejtelmem lett volna róla, hogy ilyen merényle-

teket tervezel ellenem, hidd el, inkább otthon maradtam volna anyusnál ezen a pár napon is, ami a szünidőmből hátra van. Okos asszony létedre igazán esodálom hogy nem értesz meg. Nekem nem életszükségletem és nem életezésem a férjhezmenés; mindazt amit Faragó ur és társai mint ajándékot nyújthatnának, legnagyobb részt magam is megszerezhetem és nem tartozom érte senkinek se köszönettel. Munkaköröm van: az iskolám; szerető családom is van: anyus, a testvéreim, meg te nénikém. Dolgozom s a magam becsületes munkája után megélek kényelmesen és uri módon s ha a kötelességemet megtettem, magam rendelkezem időmmel; van meglehetősen társadalmi pozícióim is, a mivel egyébiránt mint asszony époly keveset törődném, mint azt leánylétemre teszem; van mindig tisztességes ruhám és kalapom, amiért nem kell előbb férj uramnak hizelegni; az apróbb, néha nagyobb kívánságaimat magam is kielégíthetem s mindezen felül van egy esomó életfilozófiám: megérteni és megbeesülni azokat az előnyöket és apró örömöket, a melyeket a sors nyújt és nem törődni a kis kellemetlenségekkel, a mik szintén elég bőven akadnak. Fiatal vagyok és egészséges, önálló és független, szóval egyelőre igen jól érzem magam s szépnek találok az életet így amint van. —

Azzal gömbölyű karjait feje fölött összekulcsolva látható jóérzéssel feküdt végig a pamlagon.

A néni nagyot sóhajtott.

A világpiaconak hozzánk való viszonya négy fővonásban jellemezhető:

vagy a közös vámterület gabonatermése jó, illetőleg jó közepes és a külföldi árak alacsonyak,

vagy pedig a közös vámterület termése jó és a külföldi árak magasak,

vizsont lehet, hogy a közös vámterület termése nem kielégítő, vagy épen-séggel rossz és a külföldi árak alacsonyak és végül,

hogy a közös vámterület termése nem kielégítő és a külföldi árak magasak.

Az első esetben védvám érvényesüléséről amugy sem lehet szó. Ha jó termésünk van, igyekeznünk kell, hogy exportáljuk és ha a kivitel az alacsony külföldi árak miatt nem sikerül, akkor a közös vámterület buzaárainak addig kell leszállaniok, míg az olesóság a nép minden rétegében emeli a fogyasztást. Ilyen helyzet mellett a buza beviteli vámja lehetne akár 20 korona: a magyarországi buzaáraknak mégis csak olesóknak kellene maradniok.

A második esetben a beviteli vám érvényesüléséről még sokkal kevésbé lehet szó, mert többletünk van, melylyel kifelé iparkodunk és ha ezért a többletért Németországban vagy Svájcban jobb árakat kaphatunk, mint a közös vámterületen, akkor annál távolabb vagyunk oly magas árnivótól, mely már a vámvédelmet tenné szükségessé, hogy a behozatalt meggátoljuk.

Mert ha van kivitelünk, akkor mindenestre elég olesók vagyunk arra, hogy a szállítási költségek számbavételével a külföldi piacokon versenyezhetünk és ha a mi buzáink rentál Magdeburgba, akkor nincs okunk attól tartani, hogy a Magdeburgi buza — akár vámentesen is — bejöhet, mondjuk Prágába; mert ilyen convenabilitás teljesen ki van zárva.

A magas védvám tehát csak akkor érvényesülhet, ha a termés rossz, azaz,

más szóval mondva, ha az ország szegény, mert ez esetben a mezőgazdasági termelés a fogyasztóktól oly magas árakat követelhet, melyek a külföldi gabonajegyzéseknek és a teljes beviteli vámnak összegét képezik. Mit látunk tehát ezekből? A magas gabona védvám valóság-gal csak rosszabb termésű években, vagyis, ha az utolsó évtizedek után számítunk, talán mintegy 6—8 évben fog egyszer érvényesülni, azaz, más szóval mondva, mi Ausztriától olyan ajándékot kaptunk, melynek jótékony hatását akkor fogjuk tényleg élvezni, ha az országnak — ments Isten — valamikor rossz termése lesz. Ennek ellenében megadtuk a magas iparvámokat, melyekből következő drágaságot nem 8—10 évi ciklusokban egyszer, hanem a vámtörvény életbelépésekor azonnal és pedig szakadatlanul el kell viselnünk. Ez a tiszta tényállás — belügyi szempontból. De megvan ám a magas ipar- és a magas agrárvámoknak még egy másik konzekvenciája is! Ez aztán a külföldi kérdés. A külföld ellenünk nem fog védekezni. Távolról sem! A külföld represszáliákkal fog élni. Itt van első sorban Németország. Ott ugyancsak az agráriusok amugy is nagy felfordulást idéztek elő, olyat, mely a virágzó német iparnak óriási veszteséget fog okozni. Ha már most Németország hazánkban évi mintegy hatvan millió korona összeg erejéig iparcikk-vevőket fog elveszíteni, számíthatunk majd arra is, hogy azon árpa, kukorica, liszt, tojás, fa és állat kivitelünknel, mely Németország felé veszi útját s mely évenként mintegy százhusz millió koronát képvisel, a jövőben nagy változás lesz észlelhető. El lehetünk rá készülvél, hogy a németek visszafizetik majd a kölcsönt, ha mi őket az említett hatvan millió korona iparcikkjeinkkel az osztrákok kedvéért kiszorítjuk. S mit tesz-nek majd velünk Románia és Oroszország, ha mi ellenük megcsináljuk az

agrár védő falat? Megadják majd a választ ők is: az iparcikkjeinknél.

Ez lesz tehát az áldása az új vám-tarifának. Zsenge iparkivitelünk, mely alig kezdett mozgolódni, esirájában meg lesz fojtva s miért: az ugynevezett agrár politika miatt, melynek idáig csakis jel-szavait, de hasznát még senki sem élvezte.

UJDONSÁGOK.

Lugos, február 7.

Tájékoztató.

Február 9. Városi rendkívüli közgyűlés d. u. 3 órákor.

Február 14. Polgári bál a „Magyar király”-szállóban.

Február 15. Önkéntes tűzoltók közgyűlése a város háza tanácstermében d. u. 3 órákor.

Február 21. „Otthon” társas estélye táncszívalommal.

Február 25. Iparos-Dalokör bohózat estélye.

Szabadelvűpárti értekezlet.

A megyei szabadelvűpárt f. hó 6-án este tartotta meg — minden megyei közgyűlést megelőző — szokásos értekezletét. Szokatlanul kevesen jelentek meg. Issekutz vm. főjegyző a közgyűlés tárgysorozatát röviden ismertetvén, — miután észrevétel nem tétetett — Graenzenstein Arthur tábornok elnök az értekezletet néhány perc le-folyása után be is rekesztette.

Rendkívüli vármegyei közgyűlés.

Pogány Károly főispán fél 10 órákor nyitotta meg a mai közgyűlést. A szokásos praeludiumról Tomics Virgil és Blazsováns, Simon gondoskodtak ezuttal. Előbbi esendőri tulkapások, utóbbi a tűzrendészeti szabályrendelet helytelen végrehajtásáról interpellálta az alispánt.

Mindkét irányban a közvélemény kellek tájékozva van. Részünkről, kik a közszabadsá-goknak s a közérdekű kérdések nyilvános per-traktálásának nemesak feltétlen, de rajongó hívei is vagyunk, mégis bizonyos averzióval fogadjuk olyan kérdéseknek szüntelenül a nagy nyilvánosság előtt való bolygatását, melyek első sor-ban a rendes uton, a hatáskörök titokban tar-tásával orvosolhatók. Ilyen interpellációkat

Vagy megyék ahhoz a kihez akarok, vagy senkihez sem. Punktum. —

— Még egy reményem van: Géza, ugy hiszem mindnyájunk közül egyedül az unoka-öcsémnek van rád befolyása, őt kérem majd meg, hogy szóljon nálad egy szót a szegény Faragó érdekében. —

A leány nem szólt semmit; lelke mélyén áldotta a leszálló félhomályt, a mely eltakarta lángbaborult arcát, gyanus fényben égő szemét. Szótlanul, lassan indult az ajtó felé. Ott még-egyszer visszafordult.

— Csöngettek kedves néni; alighanem Géza jött meg; én megyek és átöltözöm, majd aztán együtt megyünk a rendes sétánkra. —

— Hozott isten öcsém, — fordult az asszony a belépő fiatal ember felé — épen jó-kor jössz. Ül le és hallgass meg, azután segíts rajtam, ha tudsz. Emmáról van szó, meg Faragóról, akit az a könnyelmű gyerek egyszerűen elutasít — mint mindenkit, aki eddig komoly szándékkal közeledett felé. Egy olyan embert öcsém! Te ismered, hiszen jóbarátod. Beszélj okosan Emmával, kedves öcsém, te rád még leginkább hallgat. Majd a parkban, véletlenül találkozom egy ismerőssel, aztán ti egy kicsit előre mehettek, esetleg el is tűnhettek előlem. Aztán öcsém — a többit rád bízom. —

S a mikor a csöndes nyári alkonyaton magukra maradtak a park hatalmas fái alatt, akkor a férfi halkán, belső felindulással küzdve beszélt a leányhoz:

— Mondja Emma, miért utasítja el Faragót? Miért utasít el minden férfit, aki ugy közelit magához, mint férfi szokott a nőhöz, a kit szeret? Kire vár, ha még az ellen a derék, jó fiu ellen is van kifogása?

A leány ajkán már ott lebegett a daczos válasz: Nahát csak azért sem, mert egyiküket sem találom elég méltónak magamhoz — hanem aztán ránézett a fiura s az a mély, tiszta tekintet, ami a kifejezésteljes szemekből felé irányult, nem engedte hazudni. Annak kénytelen volt az igazat mondani.

— Miért? Mert olyan becsületes jó fiu. Egész életemen át pirulni kellene önönmagam előtt, ha a felesége lennék, azzal a tudattal a lelkemben, hogy . . . mást szeretek. —

— Maga Emma? Hát van mégis férfi, aki előtt maga is meghajol? —

Nem lehetett tudni, gúny volt-e vagy diadalérzet, ami szavait áthatotta.

— Kérem Géza, ne beszéljen ugy. A sors talán valamivel több észszel ruházott föl, mint más leányokat és nehezebben találtam olyan férfit, a kinek a szellemi fensőbbiségét kénytelen voltam elismerni s a kit kénytelen voltam megszeretni, bármennyit küzdöttem saját gyöngesé-gem ellen. De mégis találtam s most Géza, bün-hődöm; mert a kit szeretek, az elérhetetlen magasságban áll fölöttem, ahhoz én sosem leszek méltó, az engem nem szeret. —

— Emma, jól megvizsgálja a lelkét, mielőtt határoz. Az olyan embert mint Faragó,

sem szeszélyből sem kisléányos ábrándok miatt nem lehet visszautasítani. —

— Jól meggondoltam és nem tehetek más képen. —

— Nagyon szereti azt a — másikat? —

— Nagyon —

— Régen? —

— A mióta ismerem. —

— Biztos benne, hogy mindig fogja szeretni?

Felelet nem következett, csak egy hosszú, sokatmondó pillantás.

— Emma —

— Géza —

A férfi megfogta a leány kezét.

— Akkor, édes kis Emma, várj reám; nem sokáig, csak amig főszerkesztője leszek a lapomnak, aminek már néhány hónap mulva meg kell történnie. Nem szóthatam addig, amig ezt nem tudtam, no meg félttem is egy kicsit, hogy én is osztozom a többi szegény áldozat sorában. Mondd édes Emma, ha én kérdezem leszel-e feleségem, mit felelsz akkor? —

S a válasz megint csak egy bo'dog mosoly-gás volt, meg két könnyesepp, ami a leány fekete szeméből esőppent a férfi fehér kezére.

* * *

— Ugy-e mondtam Bertus néni; belé-szerettem valakibe és — szerelmet vallottam neki. —

— Én meg pompásan megoldottam a fel-adatomat. Sikerült Emmát rábírnai, hogy elvei fenntartásával — férjhez menjen. **Leander.**

csak akkor tartanók jogosultaknak, ha a sérelmek más uton szanálhatók nem volnának, vagy esetleges visszaélések csak is ezen az uton volnának a hivatott tényezőknek tudomására adhatók.

Egyebekben a közigazgatás egyszerűsítése volt a mai közgyűlés uralkodó kérdése. A ki a tárgysorozatot olvasta, meggyőződött arról, hogy az egyszerűsítés folytán munka- és kiadástopplett merült fel. Ezt kell fedezni. A megye azt ajánlja, hogy a belügyi tőzeza fedezze a több kiadást, azon kívül pedig kreálni kell új állásokat. Ez megint pénzbe kerül.

Dr. Dobrin György markáns vonásokban mutatta be ezt a visszás képet s utasított a kéri az alispánt, hogy sürgősen tegyen felterjesztést a kormányhoz az egyszerűsítési törvénynek ezen hatásáról. Beszéde további folyamán kifogásolja a körjegyzők részére magánmunkálatokért megállapított díjtáblázatot s hivatkozik a vajdahunyadi járásbíró enuneciációjára, mely szerint ez legfőbb forrása a zugirászkodásnak.

Fialka alispán időelöttinek tartja a kritikát, mert a kezdet nehézségének óráiban az egész alkotásról még nem lehet elfogúatlan ítéletet mondani. De kötelességének tartja az észlelendő hiányokról a kormányt teljes őszinteséggel informálni.

Általában az egész tárgysorozat az állandó választmány javaslatai értelmében lett letárgyalva és elintézve. H.

A Temes titka. A Lugoshelyen porcsázó esendőrjáratnak tegnapielőtt feltűnt a Temes partján játszódozó gyermekek zavara, amint félénken a homokba rejtegettek némi apróságokat. Az egyik esendőr kérdőre vonta a titkolódzó kicsinyeket, amikor azok néhány száz félig-meddig sikerült hamis koronát és egyfőrintost mutattak elő. Ezeket az ólomöntvényeket a gyerekek egy kis zsákban, a Temesben találták. A rögtön megindított nyomozás, ezideig a tettes kilétére nézve mi adatot sem tud felmutatni.

Veszett kutya garázdálkodása. Szörnyű garázdálkodást vitt véghez Lugos város utcáin tegnap délelőtt egy kóbor kutya. Három egyént mart meg. Egy munkást, egy kis leányt s egy 16 éves fiút, amikor is a Malom-utcában a vérengző komondort leütötték. Szidon Dezső állatorvos fölbonezolta a kutyát s a veszetséggel gyamis tüneteit állapította meg. A megmart három egyént, fölszállították a budapesti Pasteur-intézetbe.

Közgyűlés. Lugos város képviselőtestülete 1903. évi február hó 9-én, hétfőn d. u. 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart. Tárgyak: I. Lugoson létesítendő selyemfőnoda építése. II. Egy városi beltelek eladása: III. Jelentés az 1902. évben betolyt városi vámok és fogyasztási adókról. IV. A Temes folyón lévő hajómalmok megváltása. V. A villamos világitásra vonatkozó engedély átírása. VI. Jelentés a honvédelkta nyában épült tisztí étkezde építéséből kifolyólag Pongrácz János vállalkozó által a város ellen indított per ügyében. VII. A Temespart erősítési költségeinek Karl F. Márton által részbeni viselése tárgyában hozott alispáni határozat kihirdetése. VIII. Hattag Titus terhére előírt legelődíj leírása. IX. Fényes Károly kérvénye a bikatartási díjak előleges felvétele tárgyában.

Telefon-szolgálat éjjel. Több ízben hangoztattuk már, hogy föltétlen előnyére volna a közönségnek, ha a távbeszélő állomáson a bevett hivatalos órákat megelőzőleg s azokon túl is szolgálat teljesítették. Jeleztük volt, hogy

ez eszmét többen magukévé tették. Így hozzájárul: Bésán Mihály, Dr. Deutsch Mór, Dr. Haus József, Löbl Lipót, Schatteles Mihály, Schwarz David, Schwarz Hermann, Wechsler és Klein, Zsuku Kornél. Nevezettek kivül még számosan helyezték kilátásba a csatlakozásukat.

Burgermannék az esküdtszék előtt. Burgermann János és társai ügyében, kik tudvalevőleg a múlt vasárnapon Román-Resieza község utcáján Burgermann Antalt agyonverték, Comsia Miklós vizsgálóbíró már befejezte a vizsgálatot. Ezek után az ügy még a februári ciklusban az esküdtszék plénuma elé kerül.

Életunt asszony. Az élet terheit már nem bírta tovább az öreg Landaceszku Veszávia bolduri parasztasszony. Azért hát szerda délután felakasztotta önmagát. Hozzá tartozói a szoba gerendáján esüngve találták. Életuntság kergette a halálba. — Mint utóbb értesülünk, alapos gyanu merült fel arra, hogy a 82 éves öreg asszonyt egyvalaki előbb megfojtotta s hogy a gyanut elhárítsa, a hullát felakasztotta. A bizottság ma délelőtt kiszállt.

Táncvizsgálat Bozsuron. Folyó évi január hó 31-én Bozsuron az ottani gör. kel. egyház felségélyezésére Földváry Jenő bozsuri h. körjegyző táncestélyt rendezett. Az estély ugy erkölcsileg, mint anyagilag minden várakozásán felül a legfényesebben sikerült. — Messze vidékről is igen szép számmal sereglettek össze a vendégek. — Felülfizettek: Kunert Oszkár (Ohaba-Lunga) 10 k. Fischer Simon (Leukasest) 6 k. Dr. Nemess Zsiga Arad, Illés Károly Bozsur, Kaba Vazul Szudrias, Held Ignác Kliesova, Klein Mór Sziklás, Moszkovics Miksa Szudria, Woda Julian Lugos, 5—5 k.; Danes László Dabest, Milykovics István és Milykovics Dragutin R.-Bunya, Manzin Vazul Bozsur, Scheirich István Szudrias, Lukács Sándor Bozsur, Dr. Mérei Manó Lugos, Szeger Tamás Szarazány, Lugosan Trifon Bozsur 4—4 koronát; Kuesovszky Béla Kossova, Bihary Gábor B.-Szezárd, Gottlieb Márk Temesvár, Friedmann Lipót Zsupány, Gönczy István Bozsur, Graf Ferenc Bozsur, Winter Vilmos Igazfalva, Veisz Rafáel Leukasest, Mihajlovics István Kliesova, Petrik Miklos Bozsur, Jungbert János Lugos, Milykovics Milos R.-Bunya, Florescu Valér Rakitta, Vlahovics Sándor Lugos, Klauer Gyula Tagovesty, Lupulescu János Bozsur, Özv. Klein Györgyné, Oprea Vazul, Csinder Józsefné, Gierling János Bozsur, Kalmár Imre, Weidner Mátyás Zombolya, Opriczescu Miksa Kliesova 2—2 kor.; Potiescu János és Korkoványi Béla Szudrias 1 k. 60 fillért, Glawa Athanász Bozsur 1 kor. 20 fillért. Fenti összegeket köszönettel nyugtatja a rendezőség.

Szobatüz. Könnyen végzetessé váló szobatüz keletkezett pénteken este 8—9 óra között Karl Márton kereskedőnek a hidfő melletti háza emeletén. A közvetlen a padló mellett megrepedezett kémény kigyuladt s az itt kikapó láng a deszkákba kapott és a földszint menyezetét keresztül égette. A házigazda még idején észrevette a veszélyt s a lárma elősiető tűzoltók minden komolyabb bajnak csakhamar elejét vették. Kivánatos volna, hogy az illetékes hatóság közbiztonsági szempontból a mászós kémények takarítását és henger (orosz) kémények kiégetését, a hol szükséges, elrendelje. Az ez évben előfordult 12 tüzeset, mely legtöbbje kéménytűz, ez eljárás indokoltá teszi.

300 gyermek kitüntetése. Érdekes mozgalom indult meg tavaly Budapesten. hogy az iskolás gyermekeket szabad óráikban virágneveléssel foglalkoztassák. Ezen nagy jelentőségű eszme lelkes előharcosa Mauthner Ödön es. és kir. udvari magkereskedő, ki már 1901-ben több ezer növényt osztott ki továbbnevelésre gyermekek közt, most pedig diszes éremmel díjazta mindazokat, kik a legjobban nevelt és ápolt virágokat mutatták be. Mint értesülünk e héten ismét 5000 eserép jáczintot osztott ki közöttük Mauthner Ödön, kinek a kertészet terén már annyi áldásos és szép közhasznú intézmény létrejöttét köszönhetjük. Mauthner nemesak az ő ismert áldozatkészségével, hanem magvainak kitűnő minősége révén is rászolgált az általános elismerésre és büszkén vallhatjuk hogy Európa három elsőrangú és legnagyobb magkereskedőnek egyike, Mauthner Ödön. T. olvasóink b. figyelmébe ajánljuk legújabb megjelent igen gazdag tartalmu képes magárjegyzékét, melyet szivesen ingyen küld az érdeklődőknek.

Postánk tevékenységi kimutatása. A lugosi m. kir. posta, távirda és távbeszélő hivatalnak 1902 évi jövedéki bevétele 141406 korona 18 fillér volt, a következő forgalommal: befizetett: 60021 postautalvány, 4.003426 korona 23 fillér; cheque, 3.954127 korona 23 fillér; postatakarékpénztári betét 81201 korona 41 fillér értékben. Kifizetett: 77248 drb. postautalvány, 3413095 korona 39 fillér; cheque 1549312 korona 87 fillér; postatakarékpénztári kifizetés 61628 korona 81 fillér értékben. Feladatott: 41737 darab pénzeslevél és esomag; 53056 drb. ajánlott levél; 17764 drb. távirat. Érkezett: 62839 drb. pénzeslevél és esomag; 66543 drb. ajánlott levél; 12734 drb. utánevtelek küldemények; 18818 drb. távirat. Távbeszélőn 2920 drb. táviratot közvetített és mindössze 153114 kapcsolást eszközölt. Azonkivül az itt működő I. sz. gyűjtőállomásnál feladatott: 7957 drb. esomag és 12074 drb. ajánlottlevél.

Pénzhamisító gyár Krassó-Szörényben. Oravieza környékét néhány hónap óta egészen elárasztják hamis ötkoronásokkal, a nélkül, hogy sikerült volna a hamisítók nyomára bukkanni. Bratta János vranyczei lakos minap fát vásárolt Oraviczán s egyebek közt három darab ötkoronással fizetett. Alig távozott el, a fakereskedő észrevette, hogy az ötkoronások sikerült hamisítványok, mire a esendőrségnél megtette a följelentést. A esendőrség már régóta gyanuba vette Brattát; ezért kocsin azonnal Vranyczra mentek, Bratta házában, mielőtt hazaérkezett volna, és házkutatást tartottak, melynek meglepő eredménye volt. Egy elrejtett kamarában egy jól fölszerelt pénzgyárat találtak. Különbféle pénzsajtók, rudak, félig kész ötkoronások, valamint nagy mennyiségű ólom és ezink voltak ott. A házkutatás még javában folyt, mikor Bratta hazaérkezett. Nyomban le tartóztatták. Bratta bevalotta, hogy a pénzhamisítást már hat hónapja üzi, s azt állítja, hogy nincsenek ezinkosai. Brattát átadták a temesvári kir. ügyészségnek.

A vaskapu csatorna forgalma. A vaskapu csatornán az elmúlt évben áthaladt 780 uszály 591 vontával, mely járművek után 517.833 k. csatornahasználati illeték fizetett. Ezen illetékhez a csatornát igénybe vevő hajós-társaságok következő összegekkel járultak: D. G. H. T. 315.078 k., M. F. T. R. 118.810 k., Román hajózás 56.938 k., Szerb hajózás 16422 k. a délnémet hajózás 692 k., egyéb hajótulajdonos 9.890 k. Lefelészállítottak ezen hajók 1.236.575 tonna rakományt, föllefe 1.384.660 tonnát.

Sternheim Jenő butor-, épület-, portál - asztalos

Lugos Széchenyi-utca

23. szám alatt.

Rajzok és költségvetések

díjmentesen készíttetnek.

SZINÉSZET.

Deák 25-éves jubileuma. Hétfőn ünnepli Deák Péter jeles színigazgatónk, színműködésének 25-éves jubileumát. A nagytehetségű komikus és kiváló direktor jutalomjátékául s mint bucsuelőadásként az »Eleven Ördög« operette kerül színre. S amikor ezt jelezzük, meg vagyunk győződve, hogy színházlátogató közönségünk, mely hetek hosszú során Deák színigazgató ügybuzgalmáról és előzékenységről lépten-nyomon meggyőződhetett, ez alkalommal méltó elismerésben fogja részesíteni.

A karánsebesi színházi szezon nem február hó 20-án kezdődik, mint eredetileg tervezve volt, hanem már február hó 10-én és tart 20-ig. E változást az okozta, hogy a társulat nem mehet el Verseczre, mert az ottani színházban javítási és átalakítási munkálatok folynak. A verseczi szezon elmaradván, a téli szezon új beosztása a következő: Lugoson játszanak február hó 9-éig, Karánsebesen 10-étől 20-áig, Orsován február 21-étől márcz. 7-éig, Fehértemplomban márcz. 8-ától 22-éig, Oraviczán márcz. 23-ától ápr. 5-éig, Nagy-Kikindán ápr. 12-étől május 17-éig, Zsembolyán május 18-ától 31-éig.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

Budapest, február 7-én. (A »Délvidéki Lapok« eredeti távirata.) Napirend előtt Rakovszky István felszólalásában kijelenti, hogy Fejérváry miniszternek igaza volt, midőn azt állította, hogy megindokolta, miért nem adott elégtételt Ugromnak. A miniszter ugyanis annak idején kijelentette, hogy Ugrommal a Kassicsüggyben tanúsított magaviselete óta szóba sem áll.

Budapest, február 7-én. (A »Délvidéki Lapok« eredeti távirata.) A katonai javaslatok ellen ma Mezősi függetlenségi képviselő beszélt s mikor a magyar főuraknak a bécsi udvarhoz való szításáról beszélt, gróf Andrássy Gyula közbekiáltott: »Zöld Leszéd!« Az ellenzéken nagy vihar keletkezett, mely csak lassan esendesült le.

Budapest, február hó 7-én. (A »Délvidéki Lapok« eredeti távirata.) Gróf Andrássy Gyula tegnapi beszédjét interpretálja, hogy abban a hazafiatlanságnak árnyéka sincs, esupán a törvények föltétlen tisztelete nyilatkozik meg abban. Aposztrofálja a szélső baloldalt, kik jogtalanul mindig azt hangoztatják, hogy a nemzet nevében beszélnek.

Kiadó-laptulajdonos: **Szidon József.**

Az Országos Központi Községi Nyomda által kiadott, **Dr. Kampis János** által szerkesztett:

Anyakönyvi törvények, rendeletek és szabályok

teljes gyűjteménye **10 korona** árban kapható és megrendelhető

Nemes Kálmán

könyvkereskedőnél

Lugoson, Király-utca.

Ugyanottan kedvező alkalmi vételre ajánlatik a **Ráth Mór** féle kiadásu **törvények 1865-től 1893. évfolyamig** piros vászonkötésben, teljesen kifogástalan állapotban **160 korona** helyett **80 korona** árban.

A mostanáig megjelent kiegészítő évfolyamok szükség esetére megfelelő olesó áron hozzászerezhetnek.

M e g h i v ó

a „Facseti takarékpénztár részvénytársaság“ által

1903. évi február hó 22-én délután 2 órakor

Facseten, a takarékpénztár helyiségében tartandó

VII-ik évi rendes közgyűlésre,

melyre a t. részvényesek ezennel tisztelettel meghívotnak.

T á r g y s o r o z a t :

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes, valamint a közgyűlési jegyzőkönyvvezető választása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése; a zárszámadás és nyereség felosztási tervzet elfogadása és a felmentvény megadása.
3. A napibiztosi jelenléti jegyek beváltási értékének a lefolyt évre való meghatározása.
4. Az alapszabályok értelmében kilépő 4 igazgatósági tag helyébe s egy időközben kilépő igazgatósági tag helyébe, — 4 igazgatósági tagnak 3 évre s 1 igazgatósági tagnak 1 évre való választása.
5. Esetleges indítványok.

Facset, 1903. évi január hó 17-én.

Az igazgatóság.

Jegyzet: Azon részvényes, ki szavazati jogát gyakorolni akarja, tartozik az alapszabályok 15. §-a értelmében, részvényét a közgyűlés előtt az intézet pénztáránál szavazati jegy átvétele mellett letétbe helyezni.
Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése és a záróméreg a közgyűlést megelőző 8 napon át az intézetben a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Tartozik Méreleg-számla Követel

Fsz.	V a g y o n	K f	Fsz.	T e h e r	K f
67	Pénztárkészlet	1820 86	2	Részvénytőke	200000 —
75	Leszámitolt váltók:		19	Tartaléktőke	57233 —
	Tárczaváltók	285956 49	74	Betétek a tőkésített kamatokkal	203176 59
	Jelzálogilag bizt.	300783 —	77	Folyószámlai betétek	26438 99
76	Ingatlanok	9050 25	34	Tiszti óvadék	2000 —
68	Árverési óvadékok	273 —	55	Visszleszámitolt váltók	78591 30
60	Felszerelések	855 —	59	Átmeneti váltókamat:	
56	Óvási előleg	32 —		Előre felvett váltókamat 7%-al	
59	Átmeneti visszkamat:			visszaszámitva	8280 68
	Visszleszámitolásban levő váltók után előre fizetett kamat	396 50		Tiszta nyereség:	
				Át hozata a múlt évről	64 46
				1902. évi tisztanyer.	23382 08
		599167 10			23446 54
					599167 10

Tartozik Veszteség- és nyereség-számla Követel

Fsz.	V e s z t e s é g	K f	Fsz.	N y e r e s é g	K f
72	Betétkamat	9616 —	74	Váltókamat	54622 70
65	Folyószámlai betétkamat	858 46	63	Jutalékok	200 30
78	Visszváltókamat	1713 92	70	Ingatlan-jövedelem	399 86
78	Üzleti vegyes költségek	1316 77	35	1901. évi nyereségáthozat	64 46
50	Házbér	720 —			
25	Illetékek	299 72			
58	Nyomatványok	494 20			
73	Vezérigazgató, tisztviselők és szolgáló fizetése és lakbére	8480 —			
71	Befizetések a magántisztviselők országos nyugdíjgyesületébe	416 40			
49	Üzleti adó	4971 90			
76	Betétkamatadó	1047 45			
36	Napibiztosi díjak	1420 —			
80	Leírások:				
	Váltótárczából	412 96			
	Óvásdíjakból	28 —			
	Felszerelésekből	45 —			
	Tiszta nyereség:				
	Át hozata a múlt évről	64 46			
	1902. évi tiszta nyer.	23382 08			
		55287 32			
					55287 32

Facset, 1902. évi december hó 31-én.

Bonts Sándor s. k., pénztárnok.

Adriány Kornél s. k., könyvelő.

Szokoly Elek s. k., vezérigazgató.

Deutsch Jakab s. k., helyettes igazgató.

Mailänder Rafael s. k., helyettes igazgató.

Deutsch József s. k., ig. tag.

Fömmel Géza s. k., ig. tag.

Hirschl Hugó s. k., ig. tag.

Kriváú János s. k., ig. tag.

Mihalik Gyula s. k., ig. tag.

Mohiló Árpád s. k., ig. tag.

Ezen mérleget, nyereség- és veszteség-számlát megvizsgáltuk, a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítva, helyesnek találtuk.

Csokány Gyula s. k., f. b. tag.

Budinszky György s. k., f. b. tag.

Kauffmann Camill s. k., f. b. tag.

17195. ttkvi szám 1902.

Árverési hirdetmény.

A lugosi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Lugosi Népbank végrehajtónak, Tunei Szilárd lugosi lakos végrehajtást szenvedő elleni 470 korona tőke, ennek az 1900. évi december hó 14. napjától számítandó 6 százalékos kamatai 8 korona 16 fillér óvási, egyharmad százalékos váltódíj 81 korona 30 fillér per és végrehajtási már megállapított és ezennel 13 koronában megállapított árverés kérés, valamint a még felmerülő költségek behajtása végett, továbbá a nagyszeheni általános takarékpénztár 629 korona 64 fillér tőke és jár. Lugosana takaréki és hitelintézetnek a román lugosi 611. és 684. számú tjkvi ingatlanokat terhelőleg 600 kor., 390 kor., 88 kor. és 350 kor. tőke és jár. s csak a román lugosi 611. számú tjkvi ingatlant terhelőleg 96 korona tőke s jár., továbbá a román lugosi 611. számú tjkvi ingatlant terhelőleg a Concordia takaréki és előlegezési szövetkezet 660 korona tőke és jár., Wittmann Adel 600 korona tőke és jár., a román lugosi 682. számú tjkvi ingatlant terhelőleg Lugos város árvtára 600 korona tőke és jár., a román lugosi 611. és 684. számú tjkvi ingatlanokat terhelve Martineszku György ügyvéd 162 korona tőke és jár., és végül a román lugosi 611. számú tjkvi ingatlant terhelve Lugosi Iparbank javára 263 és 318 korona tőke és járulékaiból álló követelésnek is végrehajtás útján való behajtása végett Tunei Szilárd (Constantin) végrehajtást szenvedőnek a lugosi kir. törvényszék telekkönyvi hatósága területéhez tartozó Román Lugos községi 611. számú tjkvben A. 1. sorszám alatt felvett ingatlanbóli felerészjuttalékot, továbbá a román lugosi 684. számú tjkvben A. 1. sorszám alatt felvett ingatlanát és pedig a 611. sz. tjkvre vonatkozóan és az 1881. évi 60. t.z. 156. § a. pontja alapján Tunei Szanda birtokos társ tulajdonjuttalékát is külön és egészben 48 és 42 korona, valamint időközben Tunei szül. Murariu Kliszaveta tulajdonába átment román lugosi 682. számú tjkvben A. I. 1. sorszám alatt felvett ingatlan 2293 korona kikiáltási árban a román lugosi 682. és 684. számú tjkvi ingatlanokat illetőleg özvegy Barboszia szül. Tunei Szofia özvegyi haszonélvezeti szolgálmi jogával terhelten egészben az egyidejűleg kibocsátott árverési feltételekben is részletezett összesen 2675 korona kikiáltási árban az 1903. évi **márczius** hó **6.** napján, d. u. 3 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek szükség esetén a kikiáltási áron alól is el fogja adatni.

Árverelni kívánók tartoznak bánatpénzül az ingatlanok kikiáltási árának 20 százalékát, készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az annak előzetes bírói letétbe helyezését tanúsító szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételár egyharmad részét az árverés jogerőre emelkedése napjától számított 30 nap alatt, a második egyharmad részét ugyanezen naptól számított 60 nap alatt, a harmadik részét ugyanezen az árverés jogerőre emelkedése napjától számított 90 nap alatt és az árverés napjától járó 5 százalékos kamataival szabályszerű letéti kérvény mellett a lugosi kir. adóhivatal mint bírósági letéti pénztárba befizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

A megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt a telekkönyvi hatóságnál, ugyancsak Lugos város község előjáróságánál avagy a bírói kiküldöttnél megtekinthetők.

Lugoson 1902. évi december hó 30-án.

Bagyik,

kir. törvényszéki bíró.

10 fillér**Legolcsóbb Naptár**

Tartalom :

Távbeszélő előfizetői
Vasúti menetrend
Ajánlható czégek
Posta-díjsszabás
Bélyegilleték
Tűzjelzések
Naptár

*

Kapható :

Auspitz Adolf
Nemes Kálmán
Weisz és Sziklai
kereskedéseikben.

155. végreh. szám. 1903.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a lugosi kir. járásbíróóság 1902. évi V. l. 1897. számú végzése következtében Dr. Fränkl Nándor ügyvéd által képviselt lugosi népbank javára, Borlován Lázár és tsai ellen 283 korona és jár. erejéig 1902. évi decz. hó 19-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 900 koronára becsült lovak, kocsik, szerszám, szarvasmarhák, faépületek nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a lugosi kir. járásbíróóság 1902. évi V. l. 1897/4 számú végzése folytán 283 kor. tőkekövetelés, ennek 1902. évi apr. hó 17. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 100 kor. 30 filliben bírósággal már megállapított költségek erejéig Lugoson alperes lakásán leendő eszközzésére 1903. évi **február** hó **17.** napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Lugoson, 1902. évi január hó 28. napján.

Schieszler Vilmos,
kir. bir. végrehajtó.

Stöffler Frigyes

jó hírnevű

kertészeti és rózsatelepe**f. évi február hó 1-én**

Lugoson (Vértes-palotában)

virág-üzletet

nyitott, melyben **mindennemű idényvirágok** mindig **frissen metszve** kaphatók.

Csokrok és koszorúk a legdivatosabban és legizlésebben állíttatnak össze.

Virágzó cserépnövények és praparált pálmák különféle nemekben, természetűen rendezve, mindig készletben.

Vidéki megrendeléseknél a küldeménynek pontos és friss megérkezéseért jótállást vállalok.

Mély tisztelettel

Stöffler Frigyes

mű- és kereskedelmi kertész

Lugos (Vértes-palota).**Wurmlinger és Janku****villanyos-szerelő és mechanikai gépek javító műhelye**

NÉMET-LUGOS, Széchenyi-utca, Kanitz-féle házban.

Elvállalunk villanyos-világítás felszerelését, erőátvitelt, ugyancsak varrógépek, kerékpárok és egyéb mechanikai gépek javítását. Olesó árak. Pontos és tartós munka.

A helyben évek során át tanusított munkásságunkra támaszkodva, bizton számíthatunk a n. é. közönség jóakaró támogatására.

Számos megbízatás reményében, vagyunk teljes tisztelettel

Wurmlinger és Janku.

Telefon-megbízás, esetleges tudakozódást a Neuberger-kávéházba (telefon-szám 25) kérünk intézni, ahol minden kívánt felvilágosítást is leket nyerni.

Költségvetés ingyen.

409/1903.

Hirdetmény.**A legközelebbi lugosi országos vásár**

1903 február 6-án kezdődik és február 8-án végződik.

A polgármester.**Publicațiune.****Târgul de țeară procsim al Lugojuului**

se va începe în 6 Februarie și se va fini în 8 Febr. 1903.

Primariul opidan.**Andmachung.****Der nächste Lugojer Jahr-Markt**

beginnt am 6. Feber und endet am 8. Feber 1903.

Der Bürgermeister.

Meghívó

a „Lugosi Népbank“-nak

folyó évi február hó 22-én, d. u. 3 órakor az intézet helyiségeiben tartandó

XX. rendes közgyűlésére.

Napirend:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése az elnök részéről.
2. Az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak jelentése a lefolyt üzletéről.
3. Határozathozatal a mérleg, a tiszta nyereségnek felosztása és a felmentés megadása felett.
4. A vezérigazgató fizetésének megállapítása és a vezérigazgató-helyettes, valamint a napibiztosok napidijainak megállapítása.
5. Esetleges indítványok.

Marsovszky Árpád
elnök.

A részvényesek szavazati jogosultsága. 24. §. A banknak mindegyik részvényese, a ki a bank könyveiben legalább egy hónap óta mint részvénytulajdonos bevezetve van és részvényét a még nem esedékes szelvényekkel együtt átvételi térítvény mellett a közgyűlés összejövetele előtt három nappal a bank irodájában letéteményezi, szavazatképes. A letéti cümmervény, mely két igazgató-ági tag által aláírandó belépti jegy gyanánt és a szavazatképesség igazolására szolgál.

Klein Samu

szobafestő és mázoló

Lugos, Szendrő-utca 5.

Hirdetések

olcsó díjszabás mel- - - - -
- - - - - lett felvételnek:
Szidon József könyvnyomdájában, Lugoson.

Első lugosi mélykút-fúrási vállalat

Kirschner és Társa

épület- és műlakatos-üzlete — Lugos, Templom-u. 13.

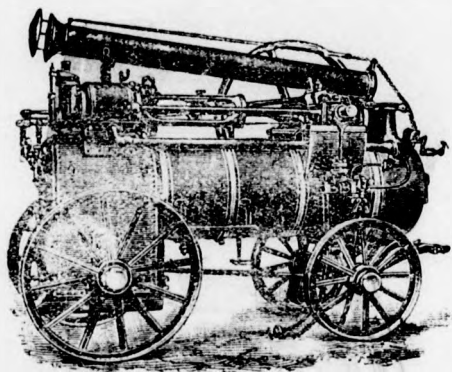
Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, u. m. **vízvezeték**, **fürdőszoba-berendezéseket**, **angol klozet**, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, **szivattyú felszerelések** jótállás mellett.

Takaréktűzhelyek mindenféle mintában készülnek.

Kútfúrások jótállás mellett furatnak és a legjobb ivóvíz biztosítatik.

Költségvetések és **rajzok** ingyen.

Van szerencsém a mélyen tisztelt földbirtokos, földműves és gyáros uraknak b. tudomására hozni, hogy a helyi piacon mindennemű **mezőgazdasági gépek, géprészek, gépszijjak, panyvák legjobb minőségének raktárát és egy**

gépjavító műhelyt

benzin motor erővel berendeztem.

Műhelyem vezetését egy ügyes szakavatott és a kereskedelemügyi miniszteriumtól esketett gépészre bízom, emélfogva műhelyem szakavatottan lesz vezetve, elsőrendű munkaerők és a legmodernebb segédgépek állanak rendelkezésemre,

miáltal azon kellemes helyzetben vagyok hogy m. t. rendelőim igényeit mindenképpen kielégíthettem.

Ugyanitt mindennemű **gépészre berendezések, malomberendezések, szivattyúk, gőzfűtések és vezetékek, vízvezetékek, fürdőszobák teljes berendezése** is eszközöltetnek.

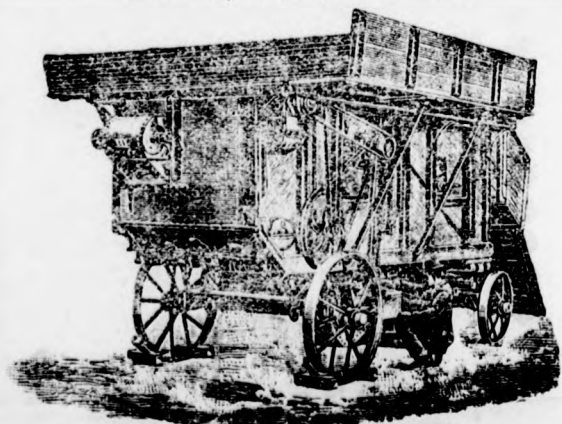
Ezen új műhelyen a legújabb technikával van berendezve, melynek megtekintésére mindenket szívesen látok még ha nincs is szándéka vásárolni.

Főtőrekvésem mindig oda fog irányulni hogy **pontos és lelkiismeretes munka** valamint **olcsó árak** mellett ezen új vállalatomnál a n. é. közönség eddigi bizalmát továbbra is kiérdemeljen.

Amidőn a n. é. közönség joindulatát kérem, biztosítom hogy a legkisebb rendelmenyt is a legnagyobb pontossággal fogom eszközölni.

Teljes tisztelettel

Hegyesi Géza.

Krassói Takarékpénztár Lugoson.

Meghívó
a „Krassói Takarékpénztár”-nak
1903 február 22-én, d. é. 9 órakor, Lugoson, saját helyiségében
tartandó
XXIII. rendes évi közgyűlésére.

Tárgyai:

1. Jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tagnak kiküldetése.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a lefolyt üzleti évről.
Mérleg- és nyereség-kimutatás előterjesztése és tárgyalása.
A felmentvény megadása.
3. A tiszta nyereség felosztásának megállapítása.
4. Igazgatósági indítvány a jelzálogkölesönökre fordítandó összeg felemelése iránt.
5. Bejelentendő indítványok fölötti határozathozatal.
6. Négy igazgatósági és öt felügyelő-bizottsági tagnak három évre való választása.
Lugoson, 1903 január 28.

A Krassói Takarékpénztár igazgatósága.

Az alapszabályok 14. §-a: Részvényesek, a kik a közgyűlésen valamely indítványt tenni szándékoznak, azt nevére írott szelvényeik egyidejű letétele mellett az igazgatóságnak írásban a közgyűlést megelőzőleg nyolcz nappal bemutatni tartoznak. Az ekként tett indítványt az igazgatóság saját és a felügyelő-bizottság véleményes jelentése kapcsán a közgyűlés elé terjeszteni tartozik.

Az alapszabályok 18. §-a: Minden részvény egy szavazatra jogosít, több mint 25 szavazatot senki sem adhat sem a maga nevében, sem más által képviselve, sem másnak képviselőtében, sem ezen három minőségben együttvéve; a szavazási jog gyakorolhatóságára a részvények legalább 3 nappal a közgyűlés előtt a társulat pénztáránál szavazási jegy átvétele mellett leteendők.

Vagyon	Mérleg-számla		Teher		
	K	f	K	f	
Pénztár-készlet	57939	31	Részvénytőke	261100	
Váltók	2805141	74	Tartalékalap	138307	
Jelzálog-kölesönök	308929	38	Külön tartalékalap	2986	
Lombard-előlegek	31792	56	Arfolyam-különb. alap	6410	
Kézizálog-előlegek	3531	—	Takarékbetétek	1792840	
Értékpapírok	51737	—	Visszleszámítás	1064496	
Adósok	122209	93	Osztr.-magy. bank	58769	
Osztr.-magy. bank, giro-számla	11096	93	Hitelezők	25643	
M. kir. postatakarékpénztár	6803	43	Betétkamat-adó	3881	
Értékek	3026	73	Atmeneti kamatok	40271	
Intézeti ház	43000	—	Tiszta nyereség	60130	
Hátralékos kamatok	2202	09			
Atm. visszleszám. kamatok	3596	26			
Ovadék	1307	60			
Biztosíték	50	—			
Részvény-kibocsájtási költség	273	80			
Ovásdíjak	98	11			
Butorok	2102	92			
	3454838	79		3454838 79	
Terhek		Nyereség- és veszteség-számla		Jövedelmek	
	K	f		K	f
Betétkamatok	78506	24	Váltó-kamatok	161528	21
Visszleszám. kamatok	23456	41	Jelzálogkölesön-kamatok	18141	91
Tiszti fizetések	12430	—	Lombardelőleg-kamatok	2790	09
Üzleti költségek	3751	10	Kézizálogkölesön-kamatok	333	55
Lakbér	2400	—	Folyószámla-kamatok	7156	17
Adó	9972	57	Értékpapír-kamatok	2551	24
Betétkamat-adó	7850	62	Jutalékok	2170	36
Bélyegilletékek	376	14	Értékpapír-nyereség	1801	14
Külön tartalékalap-kamatok	169	02	Értékeken nyereség	245	53
Adományok	73	—	Házbérjövdelem	2568	—
Intézeti ház (leírás)	1000	—	Nyereség-áthozat 1901. évről	2196	39
Butorok (leírás)	233	66			
Kétes követelések (leírás)	1133	32			
Tiszta nyereség	60130	51			
	201482	59		201482	59

Lugoson, 1903 december 31-én.

Az igazgatóság nevében:
Janculescu I. s. k., vezérigazgató.
Deutsch S Ignác s. k., vezérigazgató-helyettes.

A könyvelőségért:
Grünbaum Soma s. k.

A felügyelő-bizottság nevében: Lövinger I. s. k., elnök.

Szidon József első délmagyarországi villanyerőre berendezett könyvnyomdája Lugoson (Vértes-palota).

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy

hentesárú-üzletemnek
egyedüli
elárúsító-helye
Király-utca 4. sz.

Bátorkodom a n. é. közönséget azon körülményre is figyelmeztetni, hogy részemre **csakis** saját személyzetem van fejjogositva rendeléseket felvenni.

A következő húsneműek kaphatók nálam mindennap frissen: I. rendű **sonka** láb nélkül, kicsontozva, göngyöltve, — **karaj** (császárhús), **nyakhús**, **hashús**, **díszónyelv** füstölve, **füstölt szalona**, **krakói szalámi**, **párizsi**, **mortadella**, **nyelvkolbász**, valódi **frankfurti** és **debreczeni kolbász**, úgyszintén **zsír** nyersen és olvasztva.

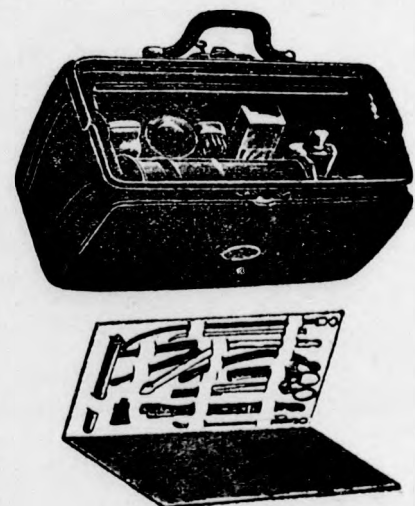
Magamat a n. é. közönség jóindulatába ajánlván

kiváló tisztelettel

Széhner Samu
hentesárú-üzlete
Lugos, Király-utca 4. sz.

Schottola Ernő

A ruggyanta gyártás maghonosítója Magyarországon.
BUDAPEST, VI., Révay-u. 16. sz.

Szülészneknek legmegbízhatóbb bevásárlási forrás az újonnan 95.000.-1902. szám alatt belügyminiszteri rendelettel beszerzendő bábátáskák és az azokhoz szükséges ellenőrzési és szülési jegyzőkönyvekben.

Továbbá az összes kötőszerek, irrigátorok, ágytáblák, fecskendők, tejszivók, üvegek, gummicsövek, vízmentes gummilepedők stb.

Arjegyzék ingyen.